

STŘÍDAVÝ PROUD

**Cívka v elektrickém obvodu
střídavého proudu**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

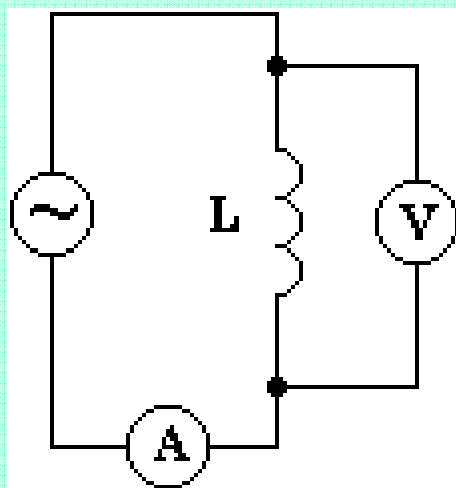

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0425
Autor	Ing. Lenka Ližanová
Název školy	Integrovaná střední škola technická, Benešov
Předmět	Základy elektrotechniky
Tématický okruh	Střídavý proud
Téma	Cívka v elektrickém obvodu střídavého proudu
Ročník	1.
Datum výroby	2.3.2013
Anotace	Tento DUM slouží k výuce žáků v oblasti jednotlivých součástí ve střídavém obvodu.

Cívka ve \sim obvodě

- Ideální cívka je charakterizována pouze svojí indukčností, proto její ohmický odpor zanedbáváme.
- Kdybychom chtěli uvažovat i její odpor, pak bychom na cívku nahlíželi jako na sériové spojení ideální cívky s rezistorem.
- V cívce nedochází k přeměně energie střídavého proudu v teplo, ale pouze v ní vzniká a zaniká magnetické pole.

Cívka ve \sim obvodě

Z pokusů vyplývá vztah $X_L = \omega \cdot L$

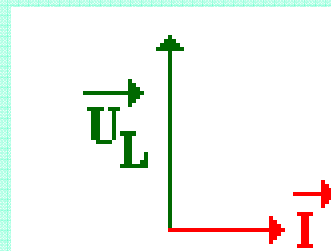
X_L [Ω]	reaktance cívky (někdy také induktance)
ω [rad/s]	úhlová rychlost
L [H]	indukčnost

Reaktance cívky je jakoby odpor cívky a udává „odpor magnetické části cívky“.

Reaktance je přímo úměrná frekvenci a indukčnosti cívky.

Cívka ve \sim obvodě

- Střídavý proud, který prochází vinutím cívky, vytváří proměnné magnetické pole, díky kterému se v cívce indukuje napětí.
- Podle Lenzova zákona má toto naindukované napětí opačnou polaritu než zdroj napětí.
- Z tohoto důvodu dosahuje proud v obvodu největší hodnoty později než napětí.
- Říkáme, že proud se za napětím zpožďuje a vzniká fázový rozdíl φ (fázový rozdíl je o velikosti $\pi/2$).

Cívka ve \sim obvodě

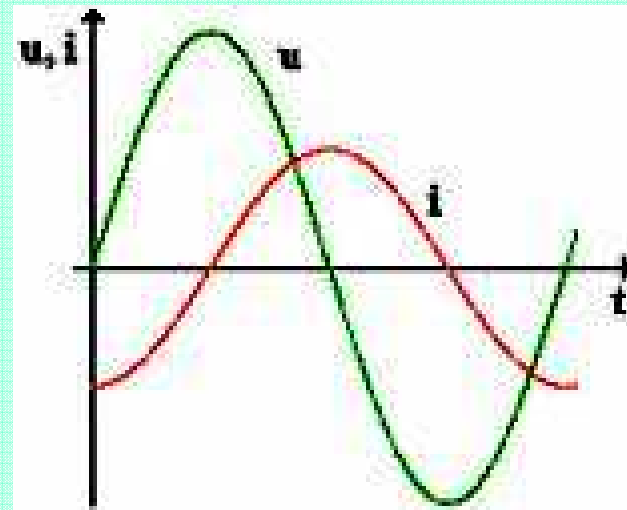
Okamžitá hodnota proudu

- je zde vidět fázový posun $\pi/2$

$$i = I_m \sin(\omega t - \frac{\pi}{2})$$

Amplituda proudu (dle Ohmova zákona)

$$I_m = \frac{U_m}{X_L}$$

Děkuji za pozornost.

Zdroje

- VOŽENÍLEK, L., ŘEŠÁTKO M.: *Základy elektrotechniky I: pro 1. ročník SOU elektrotechnických*. Praha: SNTL, 1984.
- <http://fyzika.jreichl.com/main.article/view/313-obvod-s-civkou>